

پایان حکومت قاجارها و آغاز حکومت رضا خان

تصویر احمد شاه آخرین شاه قاجار

تصویر شهید آیت الله سید حسن مدرس

رضا خان وقتی با پشتیبانی انگلیسی ها به نخست وزیری رسید، فعالیت‌های وسیعی در جهت سیاست نوین انگلستان آغاز کرد. رضاخان با سرکوبی مخالفان آگاه و حمایت انگلستان از او توانست در سال ۱۳۰۴ هجری شمسی توسط مجلس، مؤسسان سلسله قاجاریه را منقرض و سلسله پهلوی را جایگزین آن کند و از آن به بعد با عنوان رضاشاه دوران جدید حکومت پهلوی را آغاز کرد. انگلیسی ها برای این که موقعیت رضاشاه را تثبیت کنند او را فردی وطن پرست، اصلاح طلب و ضد بیگانه معرفی می کردند.

رضاخان قبل و بعد از پادشاهی خود سیاست مذهبی متفاوتی داشت، بطوری که قبل از پادشاهی سعی در جلب حمایت روحانیت داشت و حتی به دیدار روحانیون قم می رفت و خود را مردی دین دار معرفی می کرد و با این کار توانست حمایت گروه هایی از مردم را به سوی خود جلب کند. ولی وقتی به سلطنت رسید دین را مانع پیشرفت کار و کشور معرفی کرد و از جمله اقدامات او کنار گذاشتن حجاب زنان، ایجاد دانشگاه و احداث راه آهن را می توان اشاره کرد.

آیت الله سید حسن مدرس، سر از فتح تهران و گشایش، دهانه مجلس، از طرف مدافع نحف برای

نظارت بر مصوبات مجلس به آن راه یافت و در دوره های بعدی نماینده مردم شهر تهران شد. مدرس در تمام دوره های نمایندگی خود به مبارزه با استبداد و نفوذ بیگانه پرداخت و پس از به قدرت رسیدن رضاخان او را فردی انگلیسی و خائن به ملت می دانست و سرانجام در سال ۱۳۱۶ به دستور رضاخان به شهادت رسید.

اصلاحات رضاخان

- رضاخان پس از رسیدن به قدرت دست به یک سلسله اقداماتی زد که بنام اصلاحات رضاخان شهرت دارد. اصلاحات او عبارت بودند از:
- ۱- ایجاد ارتش منظم برای سرکوب کردن نهضت‌های مردم علیه استبداد و استعمار و ایجاد خفقان در کشور.
  - ۲- ایجاد دانشگاه برای انحراف افکار جوانان با آشنایی عقاید غربی و رواج روشن فکری تجدد گرایی مخالف اسلام.
  - ۳- احداث راه آهن سراسری فراهم آوردن وسیله ی مناسب برای سرعت بخشیدن به انتقال نیروهای انگلیسی از جنوب به شمال برای مقابله ی احتمالی با شوروی ها.
  - ۴- کشف حجاب برای مبارزه علنی با اسلام و ترویج اخلاق و آداب و رسوم و فرهنگ غربی و از بین بردن ارزشهای دینی و رواج فحشا و فساد بین جوانان.
  - ۵- قرارداد نفتی ۱۹۳۳ در زمان مظفرالدین شاه امتیاز معادن نفتی به مدت ۶۰ سال به شخصی انگلیسی بنام دارسی واگذار شد و این قرارداد در سال ۱۳۴۰ پایان می پذیرفت رضاخان در یک اقدام فریب کارانه این قرارداد را یک طرفه لغو کرد، ولی دو سال بعد قراردادی با انگلیسی ها تنظیم کرد که این منابع تا ۶۰ سال دیگر یعنی ۱۳۷۲ شمسی به انگلیسی ها سپرده شد و در واقع مدت غارت نفت ایران را افزایش داد.
  - ۶- اسکان عشایر برای مهار و کنترل قدرت غیورمردی و سلحشوری آنها تا مبادا از طریق آنها تهدید شود.

آدرس لینک صفحه : www.amouzeshelmi.ir/tarikh/3/10/tarikh-3-10.htm

اجرا و پشتیبانی توسط مؤسسه فناوری اطلاعات کاشف